

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, Sive Institutiones & Praxes Tum Vitæ, tum Officii Pastoralis

Musart, Charles

Monachii, 1654

I. Pastor ex Tridentino tenetur ad catechizandos rudes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41616

298 *Institutionum Pastoralium*
etrinâ, quod nescias. Huc ferè eòdem
istud pertinet, vt dubia, si incidant,
pro dubiis proponas: abstinere verò à
nouis miraculis prædicandis, aut vul-
gi sermonibus iactandis. Ego iam artis
facræ Eloquentiæ Compendium tra-
didi, alii fusiùs explicant; adhibis, si
voles.

C A P V T II.

Catecheses, Scholæ, Confrat-
ernitates.

N V M: I.

Catechismi,

Catechesis, instructio est rudium,
de primis scilicet doctrinæ Chri-
stianæ capitibus, & maximè ad salu-
tem necessariis, ac veluti primis rudi-
mentis. Eam Apostolus comparat
Lacti, & Elementis: *Facti estis, inquit,
quibus lacte opus sit, non solido cibo, &
in digitis, vt doceamini, quæ sint Elemen-
ta exordii sermonis Dei: In hunc sensum*

S. Hie-

S. Hieronymus accipit illud Isaiaë :
*Filie tue lac sugent, suges lac gentium, &
 mamillâ regum lactaberis*: neque diffi-
 cile est hinc intelligere non modò uti-
 litatem, sed præterea necessitatem ca-
 techizandi rudes, iam à primâ ætate,
 ut simul cum lacte nutricis, præcipua
 illa fidei nostræ dogmata imbibant,
 sine quibus nec Christianè viuere,
 nec saluari possint. Rectè de hac re
 sapiens : *Fili*, inquit, *à iuuentute tuâ
 excipe doctrinam, quasi is, qui arat, & qui
 seminat; accede ad eam, bonos fructus
 ab eâ expecta*. nimirum non hîc de vo-
 cibus, ut in Grammaticis, & Rheto-
 ricis; non de rerum naturâ, ut à Phi-
 losophis; non de curâ corporum, ut à
 Medicis; non de sartis tectis, ut à Iu-
 risperitis; sed de diuinis, hîsque præ-
 cipuis mysteriis agendum. Tanta
 hæc res est, & tanti; nam hac præte-
 rea doctrinâ innummeri errores, & hæ-
 reses ex imperitorum animis vindican-
 tur, vel euelluntur; hac Veneficia,

300 *Institutionum Pastoralium*
& Superstitiones Sagarum, & Magorum ob ignorationem Christianæ institutionis inductæ depelluntur; hæc denique mores ad vitam Christiano homine dignam, præceptisque Dei, & Ecclesiæ consentaneam informantur: neque verò pueris tantùm hæc prodest eruditio, sed etiam grauiori ætati, quæ vel cum pueris, vel à pueris discit, quæ nesciebat: quare meritò Trident. Concil. Patres sanctissimè sanxerunt sess. 24. cap. 4. de Reform. vt omnes Parochi diebus festis non solum habendis ad populum concionibus vacarent; sed etiam tradendo Catechismo rudiores in fide edocerent: quod tibi eò magis ex officio Pastoris incumbit, quò hæretici suis erroribus propagandis per Catechismos, diligentius student: quid autem turpius vigilante, & vndique grassante lupo, Pastorem simplicium agnorum, & ouium curam abiicere? At, inquires, vile, & abiectum hoc munus, & puerilis

rilis occupatio, neque tam Pastoris, quàm ludimagistri: itane verò? atqui Regius omnium disciplinarum professor Salomon rudes, & pueros vocabat: *Qui est paruulus*, inquebat, *declinet ad me*. Et Christus plusquàm Salomon: *Sinite paruulos venire ad me, & ne prohibueritis eos; talium enim est regnum Dei, & imponens manus super illos, Benedicebat*. Magister igitur ille, & Princeps pastorum Catechistam agit, se paruulis perquàm familiarem exhibet, ad se iubet adduci, venientes amplectitur, osculatur, manibus impositis Benedicit; cum pueris quodammodo repuerascit: tu vile hoc ministerium tibi fore existimas? non ita Paulus, *omnibus omnia factus, in medio eorum erat tanquam paruulus, ac si nutrix foueat filios suos*: Lac ille præbebat, ille iterum parturiebat, donec in illis Christus formaretur. Olim catechumenis instruendis laborant, Pantænus, Clemens, Origines, Hera-

clus; quanti Viri? S. ipse Hieronymus iam senex, cum multa praecepta ad Lætam pro institutione filiae dedisset: *Ipsè, inquit, si Paulam miseris, & magistrum me & nutritium spondeo, gestabo humeris, balbutientis senex verba formabo.* Prætereo S. Vincentium Ferreriũ è familiã S. Dominici, Magnum Academiae Parisiensis Cancellarium Gersonem, Parentem Societatis I E S V S. Ignatium, Indorum Apostolum, Xauerium, præcipuorum Patrum Societatis I E S V longe plurimos, quibus id institutum semper fuit, teneros simplicium puerorum animos, Christianæ Disciplinae præceptis imbuerè, tanto fructu, quanto omnes facillè vident. Præmittere debueram S. Carolum Borromæum, Archiepiscopum Mediolanensem, qui per Provinciam decretum Tridentinum de Catechizandis rudibus, ita per alios est executus, vt etiam ipsemet puerorum se infereret coetui, quibus lac
Chri

Christianæ Doctrinæ præberet: atque hinc excitata illa multis locis, & indulgentiis locupletata Confraternitas Catecheseos; cuius studium est, iuventutis instructioni inuigilare, & eniti, ut tam sanctum munus non segniter obeatur. Credo, neque te iam dedignaturum: quod si vel tibi nimis onerosum, vel ne quidem vacet; officii hanc tuam partem committes Coadiutori, si quidem domi habes, aut (quod tibi erit facillimum) vnum aliquem ex hominibus Societatis IESV euocabis, si voles, qui vices suppleat; nam (ut modestè hoc de illis dicam) Laurentius Beyerlink, Canonicus Antuerpiensis, vir eruditione, & vitæ humanæ Theatro celebris, de Societate ita scribit: *Nostro seculo sedulo, & miro cum fructu catechizationi iuventutis Religiosi Societatis IESV incumbunt, vel hoc nomine celebrandi, quod hanc rem Ecclesie Dei utilissimam magno zelo curent & exacta methodo; sic ut proprium eorum-*

eorum-

304 *Institutionum Pastoralium*
eorundem munus videatur, teneros puero-
rum animos Christiana disciplina formu-
lis velut cum ipso lacte imbuere.

NVM: II.

Breuis bene Catechizandi methodus.

HÆc etiam res bene Catechizan-
di, etsi vulgaris videatur, suam
artem habet, & methodum. Tradan-
breui compendio. Inibis numerum
puerorum ab anno septimo circiter,
vsque ad annum decimum sextum:
monebis pro concione parentes, de
necessitate huius institutionis, & mu-
nere tui officii, vrgebisque, vt pueri,
quorum catalogum confeceris, & alii
rudiores compellantur ad audiendum
Catechismum in æde sacrâ, quo tem-
pore iudicabis id fore opportunio: ferè
commodius est, vt post meridiem,
pulsu campanæ conuoces: in nau-
templi humilia scamna disposita sint,
quibus confideant pueri, & puellæ
seorsim; adsit ædituus, vel vir quispiam
alius